

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XL. De iis, quæ vi metúsve causâ siunt. D. 7. S. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

T I T U L U S X L.

De his, quæ vi metusque causâ sunt.

1. **V**is seu coactio est majoris rei impetus, cui resisti nequit, inducens necessitatem voluntati oppositam, sicque consensum prorsus excludit & peccatum, v.g. in stupro inere violento fœminâ corpore & animo pro posse contranitente; violentum enim definitur: esse id, *quod fit a extrinseco, passo non conferente vim*, i.e. non concorrente aliquâ voluntate ad nilem actum ob defectum consensûs, v.g. Baptismus per vim invito collatus, &c omniâque per vim gesta sunt ipso jure nulla. Circa vim ablativam mobilium specialiter statuitur c.z.b.t. „Postquam „violentia per testes & de amissis rebus „constiterit, potest Judex taxatione à spo „liato factâ pro personarum ac negoti „qualitate, spoliatorem in æstimatione „rerum amissarum juramento spoliati de „clarata condemnare. Idque statutum in odium invasoris & favorem vi passi, licet alias auctore non probante reus sit absolvendus, & nemo in propria causa tellitur aut Judex esse possit.

2. METUS est mentis trepidatio instantis seu mox futuri periculi causâ, sive ex

pall.

DE HIS, QUÆ VI METUSQUE CAUSA FIUNT. 153
passio vel motus animi imminens aliquod
malum fugientis. Per se relinquit simpli-
citer voluntarium & liberum, adeoque
non excusat à peccato eum, qui trans-
greditur legem pro casu metu adhuc obli-
gantem, juxta dicta in Nucl. Theol. Exam. 1.
n. 5. Ethine monet Pontifex c. 5. b. t., Pro
„nullo metu debet quis peccatum mor-
„tale incurrere: Ut fornicari, cum excom-
municato communicare in criminе vel in
contemptum Ecclesiæ &c. Verum quæ-
nam Leges cessent pro casu metu, quæ
non? Vide in Nucl. Theol. l. c.

3. Metus gravis seu cadens in constan-
tem virum injustè incussus ad extorquen-
dum consensum varios actus ipso jure
reddit irritos, v. g. Professionem Religio-
sam, nisi profitens cessante metu eam
postea ratam habuerit, juxta c. 1. b. t. uti
cætera vota ob rationem datam in Nucl.
Theol. Exam. 16. n. 3. §. 2. item Matrimo-
nium, de quo in Nucl. Theol. Exam. 30.
n. 8. &c.

4. Econtra metus gravis alios actus,
quamvis non ipso jure invalidos, facit ta-
men ad arbitrium metum passi, vel aucto-
ritate Judicis rescindibiles. Sic c. 2. b. t.
„Cùm R. metu gravi coactus Ecclesiam
„suam abjuraverat, & alteri fuerat con-
„cessa, Pontifex, quia, quæ vi & metu

TITULUS XL.

154
„fiunt, de jure debent in irritum revocari,
„mandavit prædicto R. cum integritate
„restitui universa. C. 3. Cùm quidam Ele-
„ctioni de se factæ in Plebanum Ecclesiæ
„A. ad terrorem laicorum renuntiârit, re-
„scribit Pontifex, hujusmodi renuntiatio-
„nem (nisi juramento sit confirmata) non
„impedire, quominus electus iste Eccle-
„siæ præficiatur eidem. Et C. 4. Cùm M.
„Ecclesiam esset Canonicè adeptus, &
„gravissimo metu, quòd eam resignaret,
„jurare coactus in manibus, ad quos per-
„tinebat, resignâisset; mandat Pontifex
„quia, quæ vi metûsve causâ fiunt, carere
„debent robore firmitatis, eidem non ob-
„stante juramento (quo non ad repeten-
„dum, sed solummodo ad resignandum
„beneficium tenebatur) præfatam Eccle-
„siam restitui.

5. Ait ex tali metu gesta & juramento fir-
mata (cùm juramentum etiam per inju-
riam extortum ex Religione erga Deum
obliget ad licita, juxta dicta in Nuc. Theol.
Exam. 16. n. 10.) nonnisi petitâ relaxatione
juramenti rescindi possunt. Dixi: *Metu*
gravis, quia ob metum levem seu non ca-
dentem in constantem virum Pontifex c. b. t. „super restitutione petita silentium
„duxit partibus, *actionem*, *Quod metu*
„causâ, opponentibus, imponendum.

TITU